

Urologie

Nefrostomiekatheter

In overleg met uw arts is besloten bij u een nefrostomiekatheter in te brengen. Het doel van deze katheter is: de urineafvoer van de nier verzekeren. Inbrengen van een nefrostomiekatheter is dus alleen nodig als de urinestroom tussen nier en blaas verhinderd wordt. We spreken dan van obstructie. Eén van de meest voorkomende oorzaken van obstructie is een steen die in de urineleider klem zit. Wanneer de urine dan niet kan passeren, ontstaat uitzetting van het bovenliggende verzamelstelsel van de nier (stuwings).

Vorbereiding

Het is niet nodig nuchter te zijn voor deze ingreep behalve als deze onder volledige verdoving (narcose) gedaan wordt. Als u medicijnen gebruikt die uw bloed verdunnen, moet u hiermee, in overleg met uw behandelend arts, enige dagen van tevoren stoppen. Na de ingreep moet u de rest van de dag vrij nemen. We raden u aan om zelf geen voertuig te besturen, het is verstandig vervoer te regelen.

De ingreep

- De ingreep gebeurt (meestal) onder plaatselijke verdoving. U ligt daarbij op uw buik, eventueel ondersteund door een kussen.
- Na desinfectie van de huid van uw rug worden de huid en diepere weefsels verdooft met een injectie.
- Met behulp van een echografie apparaat wordt de nier in beeld gebracht en met een dunne naald wordt de nier aangeprikt tot in het urineverzamelstelsel. Het aanprikken van de nier kan gevoelig zijn. De naald wordt hierna vervangen door een katheter van buigzaam materiaal.
- Deze katheter blijft goed in de nier liggen omdat er aan het uiteinde een krul zit. Door de katheter kan de urine naar buiten toe aflopen in een katheterzak. De katheter wordt afgedekt met een steriel gaas en vastgeplakt met pleisters.
- Na de ingreep moet u de rest van de dag vrij nemen. We raden u aan om zelf geen voertuig te besturen, het is verstandig vervoer te regelen.

Complicaties

- Bij alle ingrepen aan de nier kan een bloeding ontstaan. In het algemeen stopt deze vanzelf. Zeer zelden moet een nieroperatie volgen.
- Ondanks goede bevestiging kan de nefrostomiekatheter eruit vallen. De procedure moet dan herhaald worden. Soms is een kanaal ontstaan tussen nier en huid en kan de katheter direct weer ingebracht worden. Daarom is het belangrijk om na het uitvallen van de nefrostomiekatheter zo snel mogelijk contact op te nemen met het ziekenhuis.

Nazorg

- Een nefrostomiekatheter vraagt een speciale verzorging.
- De insteekopening van de nefrostomiekatheter moet regelmatig, meestal één keer per twee à drie dagen worden verzorgd.
- Vaak kan uw partner of een ander familielid de verzorging van de nefrostomiekatheter doen. Als dit niet mogelijk is, kan de thuiszorg ingeschakeld worden.
- Als u denkt dat er een verstopping of lekkage is, moet u contact opnemen met uw uroloog. Deze zal allereerst kijken of er een knik in de katheter zit.
- U mag douchen maar in bad gaan of zwemmen is niet toegestaan.
- Er mag niet aan de katheter getrokken worden, de kans is anders zeer groot dat de nefrostomiekatheter uit de nier getrokken wordt.
- Als u voor de operatie medicijnen gebruikte die uw bloed verdunnen, start u hier weer mee na overleg met uw behandelend arts.
- Voor de pijn mag u paracetamol nemen. De dosering voor een volwassene is maximaal 4x per dag 1000 mg.

Het verzorgen van de katheter doet u als volgt:

- Was vooraf uw handen.
- Verwijder het oude verband en reinig de huid rondom de insteekopening met water. Droog de huid daarna goed af.
- Breng een ingeknipt gaas van 10x10 cm rondom de insteekopening van de katheter en leg een krul in de katheter met het afvoerende deel naar beneden zodat er nooit directe spanning op de katheter ontstaat.
- Leg een tweede gaas op de insteekopening en plak dit gaas vast met fixatiepleister, zodat het verband geheel bedekt is.
- Als de insteekopening van de katheter rood of zelfs ontstoken is, is het raadzaam de insteekopening dagelijks te verzorgen.

Katheterzakken

- De urine die via de nefrostomiekatheter wegstroomt wordt opgevangen in twee verschillende katheterzakken, namelijk beenzakken en nachtzakken.
- De beenzak draagt u overdag onder uw kleding en bevestigt u met beenbandjes aan het bovenbeen.
- Aan de beenzak zit een kraantje waarmee u de zak leeg laat lopen in het toilet.
- 's Nachts koppelt u de grotere nachtzak aan, u hoeft dan niet uit bed om de zak te legen.
- De nachtzak kunt u vervolgens met behulp van een ophangrekje aan uw bed vastmaken. Voor een goede afvoer van urine is het van belang dat de nachtzak lager hangt dan uw lichaam.

Benodigheden

- Als u naar huis gaat, krijgt u van de verpleegkundige een startpakket mee met voldoende materiaal voor de eerste weken (onder andere beenzakken, nachtzakken, gazen en pleisters).
- Als de materialen bijna op zijn, kunt u telefonisch of via het internet nieuwe materialen bestellen bij de firma die het startpakket heeft verstrekt. Deze firma levert de materialen bij u thuis af.

Verwisselen van de katheter

Als u een permanente katheter krijgt, wordt deze regelmatig (meestal tussen de 6 weken en 3 maanden) verwisseld voor een andere katheter. Door het reeds aanwezige kanaal kunnen deze verwisselingen in het ziekenhuis eenvoudig gedaan worden. Dat gebeurt meestal op de afdeling Radiologie.

Contact

Wanneer moet u contact opnemen?

- Bij aanhoudende pijnklachten aan de zijde waar de nefrostomiekatheter is ingebracht.
- Er via de nefrostomiekatheter geen urine meer loopt in de katheterzak. Ga eerst na of het kraantje van de nefrostomiekatheter open staat en of er geen knik in de katheter zit.
- Bij blijvende lekkage langs de nefrostomiekatheter.
- Plotseling (donker)rode kleur van de urine.
- Bij (door de nefrostomiekatheter veroorzaakte) koorts boven de 38,5°C.

De polikliniek Urologie is op werkdagen van 8:00-16:00 uur bereikbaar.

T: 0515 - 48 84 00.

Buiten deze openingstijden kunt u, bij spoedgevallen, contact opnemen met de spoedeisende hulp (SEH) via de receptie van het ziekenhuis.

T: 0515 - 48 88 88.

Controle

U krijgt een afspraak mee voor een controlebezoek op de polikliniek Urologie.

Tot slot

In deze folder staat algemene voorlichting. Deze is bedoeld als extra informatie naast het gesprek met degene die u behandelt. Bijzondere omstandigheden kunnen tot wijzigingen aanleiding geven. Dit zal altijd door degene die behandelt aan u verteld worden.

Als u na het lezen van deze folder nog vragen hebt, kunt u op werkdagen contact opnemen met de polikliniek Urologie.

T: 0515 - 48 84 00.

Hebt u opmerkingen of tips over de informatie in deze folder?

Wij ontvangen ze graag via folders@mijnantoniushuis.nl